

20/10 2022

Aan Minister van SZW

BRIEF ONDERTEKENEN

Datum
5 oktober 2022

nota

Aanleiding

De Ministerraad is akkoord gegaan met het ontwerpbesluit tot wijziging van het Arbeidsomstandighedenbesluit in verband met de modernisering van het asbeststelsel alsmede enkele technische wijzigingen van het Asbestverwijderingsbesluit 2005 en het Besluit bouwwerken leefomgeving (hierna: ontwerpbesluit). Voor wijzigingen in het Asbestverwijderingsbesluit 2005 en het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) geldt een voorhangprocedure bij het parlement. Voor het Asbestverwijderingsbesluit 2005 geldt tevens een verplichting tot voorpublicatie in de Staatscourant.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd:

- bijgevoegde brieven in het kader van de voorhang aan de Eerste en Tweede Kamer te ondertekenen;
- akkoord te gaan met de voorpublicatie in de Staatscourant.

Kernpunten

- De voorhang heeft betrekking op de wijzigingen van het Asbestverwijderingsbesluit 2005 (AVB) en van het Bbl, die (een relatief bescheiden) onderdeel vormen van het ontwerpbesluit.
- Voor wijzigingen van het Arbeidsomstandighedenbesluit geldt geen wettelijke verplichting tot voorhang. Gezien de samenhang tussen de drie besluiten wordt toch het hele ontwerpbesluit meegezonden omdat dit belangrijk is voor het begrip van de wijzigingen.
- Aangezien u de enige ondertekenaar bent van het ontwerpbesluit, en het voortouw heeft in de procedure, geschiedt de aanbieding door u, in overeenstemming met de Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat (AVB) en de Minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening (Bbl).
- Het ontwerpbesluit wordt zowel aan de Eerste als aan de Tweede Kamer voorgelegd.
- De Wet milieubeheer vereist tevens dat voorgenomen wijzigingen van het Asbestverwijderingsbesluit 2005 in de Staatscourant worden gepubliceerd zodat een ieder daar gedurende vier weken op kan reageren. Deze voorpublicatie kan parallel met de voorhangprocedure plaatsvinden.

Bijlage(n)
3

Toelichting

De MR is er tevens mee akkoord gegaan dat het ontwerpbesluit na afloop van de voorhang, als de voorhang niet tot ingrijpende wijzigingen leidt, voor advies aanhangig wordt gemaakt bij de Afdeling advisering van de Raad van State.

Datum
5 oktober 2022

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Actie	Informatie
1	Brief inzake voorhang Tweede Kamer	Verzenden aan TK	
2	Brief inzake voorhang Eerste Kamer	Verzenden aan EK	
3	Aanbieding Staatscourant inclusief ontwerpbesluit	Verzenden aan Staatscourant	
4	AmvB versie ten behoefte van voorhang	Bijlage bij brief aan Tweede en Eerste Kamer	

exemplaar minister re
met/zonder opmerking
wel/niet ondertekend
overgedragen a/d.....
d.d.: 25/10 W

RUBRICERING
Minister

Datum

nota

Nota bij aanbiedingsbrief onderzoeksrapport Tauw
functioneren asbeststelsel

Akkoord SG/DG

1 Status nota

Ter beslissing / brief ondertekenen

2 Aanleiding

Op verzoek van SZW heeft onderzoeksbureau Tauw een onderzoek uitgevoerd naar het functioneren van het stelsel van asbestcertificatie. Aanleiding voor het onderzoek was een verzoek uit de Kamer na enkele incidenten bij asbestverwijdering. Het onderzoek is afgerond en het rapport is gereed om aan te bieden aan de Kamer.

3 Beslispunten/advies/beslistermijn

- Vanwege de demissionaire status van het kabinet, wordt voorgesteld het rapport nu aan te bieden aan de Kamer en een inhoudelijke beleidsreactie te sturen wanneer het nieuwe kabinet aangetreden is.
- Veel partijen hebben bijgedragen aan het onderzoek en zijn in afwachting van het eindresultaat. Ook daarom is spoedige openbaarmaking aan te bevelen.
- Indien u akkoord gaat met dit voorstel, graag de aanbiedingsbrief ondertekenen.

4 Kernpunten

- Het rapport bestaat uit twee delen. In het eerste deel wordt het huidige stelsel geëvalueerd. In het tweede deel wordt een aantal alternatieven besproken en gewaardeerd.
- Het rapport geeft een globaal beeld van het huidige stelsel. Hoofdpijn is dat elk van de alternatieven voor- en nadelen kent. De onderzoekers trekken geen conclusie en geven geen richting over welke variant de beste is. SZW moet het rapport zelf duiden en een richting kiezen.
- Het rapport geeft met plussen en minnen aan hoe de alternatieve varianten scoren op criteria die zijn besproken met belanghebbenden.

25-10

Hoewel deze alternatieven niet 'en détail' zijn uitgewerkt, kunnen conclusies worden getrokken voor het opstellen van een beleidsreactie.

- De onderzoekers baseren zich voornamelijk op beelden en meningen. Objectieve feiten blijken minder voorhanden. De onderzoekers geven aan dat ze die inbreng hebben gewogen en geverifieerd.
- Belangrijke noties uit het rapport zijn dat:
 - Het asbestbeleid en het toezicht versnipperd is over arbo en milieu. Het certificatiestelsel gaat alleen over arbeidsomstandigheden.
 - Het asbestveld complex is en tegenstrijdige perspectieven en belangen kent. Er ontbreekt een regisseur die met gezag alle partijen bindt.
 - De doelen van het certificatiestelsel niet zijn gekwantificeerd en daardoor moeilijk meetbaar.
 - Verschillen in interpretatie van regelgeving en risicoperceptie tot discussie tussen sector en overheid leiden.
 - Een beperkt aantal bedrijven het bewust niet zo nauw neemt met de regels vanwege financieel gewin.
- Vanwege de demissionaire status van het kabinet is het voorstel om de rapportage zo snel mogelijk na ontvangst openbaar te maken met een beleidsarme aanbiedingsbrief en later, na goede afstemming met de betrokken partijen, de beleidsreactie naar de Kamer toe te sturen.
- Op hoofdlijnen is de richting van de beleidsreactie dat wordt gedacht aan het realiseren van handvatten waardoor een bedrijf sneller de toegang tot de markt kan worden ontzegd bij wanprestaties. Dit stelsel bestaat bijv. in België. Daarnaast wordt gekeken naar optimalisaties die mogelijk zijn in relatie tot de betrokken toezichthoudende instellingen en de regelgeving die in verschillende domeinen is belegd.

Actueel: asbest in straalgrit /Eurogrit

- De bevindingen uit het onderzoek naar het functioneren van het certificatiestelsel asbest staan los van de problematiek bij het bedrijf Eurogrit rondom straalgrit waarin asbest is gevonden.
- Wel geldt het reguliere arboregime in geval asbest op de werkplek is aangetroffen voor wat betreft de inventarisatie van het asbest en het opruimen er van. Naast het arbo-aspect gelden in deze casus vooral productveiligheidsregelgeving en leefmilieu-regels.

Datum

Besproken (12/7)

ma: mk
di: opruim wzh.

Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

Staatssecretaris

Svp bespreken

12/7

nota

Beleidsreactie asbeststelsel + minidossier

Datum
11 juni 2018

Akkoord SG/DG
DGW: zie opmerking op pagina 2

1 Status nota

Ter informatie en beslissing

2 Aanleiding

Op 28 november 2017 heeft u de Kamer gemeld dat zij uw beleidsreactie op het onderzoek van Tauw naar het functioneren van het asbestcertificatiestelsel voor de zomer kunnen verwachten, nadat u met partijen gesproken hebt. Inmiddels is veel inbreng op papier en in gesprekken opgehaald. Een bespreking van de concept beleidsreactie met de centrale werkgevers- en werknemersorganisaties in de Stichting van de Arbeid staat gepland voor 4 juli. De Regiegroep zal vervolgens na de zomer plaatsvinden. Het zal daarom niet mogelijk zijn een beleidsreactie voor het zomerreces aan de Kamer te sturen. In deze nota wordt u de richting van de beleidsreactie geschetst. Daarop graag uw reactie. Daarnaast treft u in de bijlage zoals door u verzocht een kort dossier over asbest in het algemeen aan.

3 Beslispunten/advies/beslistermijn

- Bent u akkoord met de gekozen lijn voor de beleidsreactie?
- Bent u akkoord met verzending van de beleidsreactie vlak na het reces, vanwege bespreking met centrale sociale partners begin september?
- Wilt u uw reactie presenteren als een nieuwe aanpak "Nuchter Asbestbeleid"?
- Heeft u behoefte aan een toelichtend gesprek bij de beleidsreactie? **ja**
- Op de planning van de Kamer staat voor na het reces een cluster van asbestonderwerpen: aangevraagd debat nav mediaberichten over grip op asbest, straalgrit met asbest onderzoek TNO (deze zomer gereed) en het Tauw-onderzoek plus beleidsreactie.

4 Kernpunten

- In 2017 is de detaillering en daarmee de onduidelijkheid van de asbestcertificatieregelgeving aangepakt met een algehele

Ik snap het
maar dit wike
we in mei dan
toch ook al.
zo kort voor de
deadline
uitstellen
kan
(terecht)
irritatie
oproep bij
Kamer.

vereenvoudiging van de regels. Tevens zijn door introductie van strengere grenswaarden voor asbest de regels op sommige punten strikter geworden ten behoeve van de gezondheidsbescherming van werknemers

- Op dit moment is een steeds luider klinkend geluid dat de regels zijn doorgeschoten en dat alle vereisten niet meer bijdragen aan een betere bescherming, maar vooral inkomsten betekenen voor de asbestbranche zelf. Dit geluid komt vooral van (professionele) opdrachtgevers, maar ook asbestbedrijven geven aan dat zij moeite hebben aan opdrachtgevers uit te leggen waarom sommige vereisten gelden.
- Certificatie richt zich op het voldoen aan de regelgeving en het verbeteren van de kwaliteit van het werk van gecertificeerde bedrijven. Certificaathouders moeten voldoen aan eisen en de certificerende instellingen (CI's) zien toe op de naleving daarvan. Binnen de asbestsector functioneert certificering als dubbel toezicht. De Inspectie SZW ziet namelijk toe op de CI's en ook op bedrijven die asbest inventariseren en saneren. De Raad voor Accreditatie ziet toe op de laboratoria (meetinstanties). Met certificatie worden malafide bedrijven, die buiten het certificatiestelsel werken niet bereikt. Daarvoor bestaat alleen het toezicht van de Inspectie SZW.
- Met het huidige stelsel zijn (sinds een aanscherping in 2012 op het gebied van verplichte sancties) positieve resultaten bereikt. Zo zijn de nalevingscijfers verbeterd en worden in de praktijk zowel aanwijzingen ingetrokken van certificerende instellingen alsook af en toe certificaten van bedrijven wanneer niet voldaan wordt aan de eisen.
- Ondanks deze positieve ontwikkelingen in het stelsel is er een aantal hardnekkige knelpunten. Met de hieronder voorgestelde fundamentele aanpassingen is het mogelijk het huidige stelsel verder te verbeteren zowel wat betreft de handhaafbaarheid, de regeldruk als de ruimte voor innovatie en kostenbeheersing.
- Dat betekent dus dat een compleet alternatief stelsel geen voor de hand liggende keuze is. Alternatieven (zoals een vergunningstelsel in plaats van certificatie) kennen ook nadelen en een overgang kost veel energie en tijd om te gaan functioneren.
- Bij een onderzoek uitgevoerd door CapGemini zijn wel een aantal alternatieven nader onderzocht, zoals de mogelijkheid van een erkenningsregeling naast certificatie en de variant van 1 CI (conform een toezegging aan de Kamer). Dit onderzoek zal samen met de beleidsreactie aan de Kamer worden aangeboden.
- Tot slot: binnenkort zal de IG in een brief aan DG Werk de visie van ISZW op het stelsel aanbieden. Deze visie overlapt grotendeels met onderstaande lijn. Daarnaast heeft de IG recentelijk een brief aan DG Werk gestuurd met daarin een concreet signaal uit de handhavingspraktijk. Deze brief wordt separaat beantwoord.

Grote lijnen beleidsreactie

Uitgangspunten

- Asbest moet gezond, veilig en duurzaam uit de samenleving verwijderd worden.
- De bescherming van werknemers en omwonenden staat daarbij voorop.

Datum
11 juni 2018

fyn
✓

Opmerking [redacted] brief inmiddels ontvangen. IG signaleert inderdaad knelpunten uit de praktijk. Beleidsmatig zijn die punten hier geadresseerd, al proef ik wel enig verschil van appreciatie tussen beleid en inspectie. Voor mij is dat aanleiding de suggestie te doen in de zomer een 'asbestspecial' tussen beleid en inspectie te organiseren, zodat een breed gedragen beleidsreactie na de zomer naar de Kamer kan. In het AO van 28 juni kan, zoals in spreekschets al gedaan, met een procedureel antwoord worden volstaan.

- Deze bescherming rechtvaardigt strenge regels en kosten aan het verwijderen van asbest.
- Echter onnodig hoge kosten, waarmee geen extra veiligheid wordt bereikt, moeten worden vermeden.
- Door dit aan te pakken, wordt het draagvlak voor het stelsel verhoogd, en worden illegale saneringen teruggedrongen.
- Met de hieronder voorgestelde aanpassingen worden de maatregelen en vereisten in verhouding gebracht met de daadwerkelijke risico's. U streeft hiermee naar een nuchter asbestbeleid.
- Wie zich niet houdt aan de regels krijgt te maken met streng en eenduidig toezicht.

Datum
11 juni 2018

Handhaving

- De Inspectie SZW handhaaft niet op de gedetailleerde certificatieregels maar op de doelregelgeving in het Arbobesluit. Deze is, volgens de Inspectie SZW voor effectieve handhaving niet goed werkbaar en houdt daarnaast moeilijk stand in juridische procedures.
- Om de handhavingsmogelijkheden voor de Inspectie SZW te versterken wordt voorgesteld naast het stelsel van certificatie een vorm van erkenning in te voeren of een mogelijkheid tot het rechtstreeks intrekken van certificaten. Essentie is dat de Inspectie SZW de bevoegdheid krijgt om buiten het toezicht van de CI's notoire overtreders tijdelijk te schorsen of van de markt te halen. Gesprekken over de exacte invulling hiervan lopen nog. Discussies tussen CI's en Inspectie SZW over geconstateerde overtredingen en het al dan niet daartegen optreden en de bezwaren en beroepen die daaruit volgen worden daarmee ondervangen.
- In die situatie handhaaft Inspectie SZW op specifieke geldende vereisten, en de CI op de eisen in de certificatieschema's. De certificatieschema's kunnen dan focussen op kwaliteits- en deskundigheidsvereisten, terwijl de voorschriften over veilige werkwijzen tot het domein van de Inspectie SZW worden gerekend.
- Op het asbestdomein wordt naast de CI's en de Inspectie SZW ook toezicht gehouden door omgevingsdiensten en de ILT. Op dit "versnipperd" toezicht is veel kritiek. Om duidelijkheid te scheppen over wie waarop toeziet wordt gewerkt aan een covenant tussen CI's, Omgevingsdiensten en ISZW. Daarnaast kan worden toegewerkt naar de vaststelling van een gezamenlijke normering en een eenduidige mandatering van (enkele) omgevingsdiensten om ook toe te zien op de Arboregelgeving. Deze laatste zou met IenW geregeld moeten worden en is een wens van zowel de OD's als ISZW.

Risicogericht en eenduidig

- De stand van de wetenschap op het gebied van asbestverwijdering moet geen onderdeel meer uitmaken van de certificatieschema's. Deze moet door wetenschap worden bepaald. De overheid zal meer doen om deze te verduidelijken (ten behoeve van handhaving hierop).
- Dit willen we onder andere doen door het instrument SMARt (dat bedrijven gebruiken om te bepalen in welke risicoklasse en met welke methode zij mogen saneren) dichter bij de overheid te positioneren en door te ontwikkelen tot een instrument dat de stand van de wetenschap aangeeft. Het instrument moet ook ten goede komen aan innovatie, door de beoordeling hiervan onafhankelijk te maken van commerciële belangen bij asbestverwijdering. TNO zal hierin een grotere rol krijgen.

- Tevens is een werkgroep van I SZW en beleid op dit moment de punten aan het inventariseren waarop concretisering van normen in regelgeving of handhavingsrichtlijnen nodig is.

Innovatie

- Partijen van binnen en buiten het stelsel geven aan dat er behoefte is aan ruimte voor het introduceren van nieuwe manieren van asbestverwijdering. Het belang van innovatie wordt onderschreven, evenals de klacht dat dit nu een zeer moeizame en niet transparante weg kent.
- Op dit moment loopt een pilot waarin een onafhankelijke commissie¹ beoordeelt of nieuwe werkmethoden voldoen aan de geldende criteria en risicobeheersing. De aanvragen hebben een lange doorlooptijd, de procedure is niet duidelijk, en de voorzitter is aangewezen door de asbestcertificatiestichting, wat leidt tot wantrouwen. U kondigt aan dat de lopende aanvragen zullen worden afgehandeld, en dat de pilot dan wordt afgerond.
- U kunt een nieuw Validatie- en InnovatiePunt aankondigen dat onafhankelijk functioneert en snel en eenduidig een oordeel velt over nieuwe werkwijzen. Inspectie SZW zou hier een significante rol bij moeten krijgen. Vervolgens worden deze nieuwe werkwijzen rechtstreeks gekoppeld aan het instrument (SMARt) dat bedrijven gebruiken om te bepalen in welke risicoklasse en met welke methode zij mogen saneren. Hiermee wordt innovatie, met inachtneming van de vereiste bescherming van werknemers en omgeving, gestimuleerd.
- De nadere uitwerking en invulling van het validatie- en innovatiepunt wordt in gezamenlijkheid met ISZW, TNO en RIVM opgenomen.

Datum
11 juni 2018

Regeldruk en kostenbeheersing

- Complexiteit van regels en steeds oplopende kosten van asbestsanering zijn een terugkerend signaal. Onnodig hoge kosten werken illegale sanering in de hand. Daarom kijkt u serieus naar mogelijkheden voor verlagen van regeldruk en kostenbeheersing. Er zijn verschillende initiatieven die hierop inzetten. Voorbeelden zijn vereenvoudigingen voor verwijdering van asbestdaken, verkennen van uitzonderingen op de eisen voor inventarisatie en het verhogen van de toetswaarde tijdens de eindmeting. In sommige gevallen vraagt dit nader onderzoek.
- Ook de eerder genoemde aanpassing rond validatie en innovatie beoogt kostenvermindering voor opdrachtgevers.

Historie

- Het certificatiestelsel voor personen en bedrijven die werken met asbest bestaat in deze vorm sinds 2012. Toen zijn de regels, die gepubliceerd zijn in de arbeidsomstandighedenregeling, aangescherpt omdat de destijds geldende regels voor meerdere uitleg vatbaar waren. Bedrijven zochten daardoor de ondergrens op. Met deze aanscherping van de regels werd voor bedrijven duidelijker hoe te voldoen aan de regelgeving.
- Toch heeft de aanscherping niet geleid tot het opdrogen van de kritiek op het stelsel. Soms was er kritiek naar aanleiding van incidenten, zoals toen bleek dat bedrijven een "reserve"-certificaat hadden voor

¹ Hierin hebben ook ambtenaren van I SZW en G&VW zitting.

het geval ze te maken zouden krijgen met intrekking van hun certificaat. Dit soort mazen in de regelgeving zijn na 2012 verder aangepakt.

Datum
11 juni 2018

Besproken (24/8)

Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

Staatssecretaris

Datum

nota

Voorbespreking beleidsreactie asbeststelsel

Akkoord SG/DG

1 Status nota

Ter informatie en beslissing

2 Aanleiding

Op 10 juli 2018 hebben we gesproken over de TK-brief met de aankondiging van een beleidsagenda werknemersbescherming voor het asbeststelsel (nav het onderzoek van Tauw naar het functioneren van het asbestcertificatiestelsel). U heeft aangegeven akkoord te zijn met verzending van de brief na het zomerreces en dit heeft u tijdens het AO arbo/handhaving (28 juni jl.) met de Kamer gedeeld. U heeft tevens aangegeven nogmaals overleg over de brief te wensen als deze meer is uitgewerkt. Dit overleg staat gepland op **woensdag 22 augustus**. In deze nota leggen we u een aantal overgebleven inhoudelijke beslispunten voor en vragen we uw akkoord op het vervolgproces.

Bijgevoegd vindt u een conceptversie van de brief. Deze ligt nog voor afstemming bij de directie [redacted] en is derhalve nog een concept. In ons vorige overleg hebben we u toegezegd een concept mee toe te sturen. Indien u geen tijd heeft om de hele brief te lezen kunt u zich beperken tot de samenvatting op pagina 2 en 3 (geel gearceerd). (blauwe plakker)

3 Beslispunten/advies/beslistermijn

- De bespreking met de sociale partners (regiegroep) staat gepland voor 12 september. U wordt geadviseerd met de verzending van de beleidsbrief (en daarmee ook de verzending van de brief over de hijskranen en werkbakken en de ISZW-brief over het TNO/RIVM straalgrit onderzoek) hierop te wachten. Bent u hiermee akkoord?
- Bent u akkoord met de toezegging om de mogelijkheden van een erkenningsregeling als ultimum remedium te verkennen? We stellen u voor een aantal concrete maatregelen uit het certificatieschema over te hevelen naar het Arbobesluit, zodat de Inspectie daarop direct met het bestaande instrumentarium (waarschuwing, dwangsom, bestuurlijke boete, stillegging, strafrechtelijk optreden) kan handhaven. Mocht dit

allemaal?
FNV

ja

onvoldoende werken dan kan mogelijk aanvullend aan een erkenningsregeling worden gedacht (vergt wetswijziging). Gekeken zal dan ook moeten worden of de huidige publieke certificeringsregeling kan worden omgezet naar een private regeling.

- Aan het einde van dit jaar organiseert de huidige schemabeheerder asbest, stichting Ascert, haar jaarlijks symposium. U bent uitgenodigd om hier uw 'nieuwe asbestbeleid' te komen presenteren. Ons advies is om de nieuwe directeur [redacted] deze uitnodiging op te laten pakken. Bent u hiermee akkoord?
- Op 3 september heeft de Tweede Kamer een debat gepland over asbestdaken. U bent daarvoor uitgenodigd. I&W verwacht vragen over de hijskranen en werkbakken bij het saneren van asbestdaken. U kunt daarvoor volstaan met verwijzing naar de brief die u hierover half september aan de Kamer verwacht te sturen. Aanwezigheid bij het debat lijkt ons daarom niet strikt noodzakelijk.

Datum

Akkoord ovb
TK
proces

Ben op BES

4 Kernpunten

Proces en afstemming

- Op 28 november 2017 heeft u de Kamer gemeld dat zij uw beleidsreactie op het onderzoek van Tauw naar het functioneren van het asbestcertificatiestelsel voor de zomer kunnen verwachten nadat u met partijen gesproken hebt.
- Tijdens het AO arbo/handhaving van 28 juni jl. heeft u de Kamer gemeld dat uw beleidsreactie vlak na het zomerreces gestuurd zal worden. Op uw verzoek gebeurt dit tegelijkertijd met een tweetal andere brieven op het gebied van asbest, te weten de brief over hijskranen en werkbakken en de brief over het TNO/RIVM onderzoek naar straalgrit.
- Bijgaand treft u de concept brief en een overzicht van alle partijen binnen en buiten de gecertificeerde asbestsector met wie gesproken is of van wie een schriftelijke reactie ontvangen is.
- Deze zomer heeft afstemming plaatsgevonden met de Inspectie SZW, directie [redacted] en met de koepel van de Omgevingsdiensten. Directie [redacted] kijkt mee op de definitieve versie.
- Met de centrale werkgevers- en werknemersorganisaties in de Stichting van de Arbeid is eind augustus een schriftelijke afstemmingsronde en op 12 september een bespreking in de Regiegroep gepland.
- De verzending van de beleidsreactie en de twee andere asbestgerelateerde brieven staan derhalve gepland voor 13 september. Deze brieven zal u in de week voorafgaand aan de Regiegroep van 12 september ontvangen.

Inhoud

- In de brief geeft u aan niet te kiezen voor een compleet alternatief stelsel. De voordelen van het huidige stelsel (de strenge eisen ten aanzien van de bescherming van werknemers, stimulans om eigen verantwoordelijkheid te nemen, het toezicht van zowel CI's als de Inspectie SZW en de positieve ontwikkeling in de nalevingscijfers) wilt u graag behouden.
- U geeft aan met een aantal fundamentele aanpassingen het huidige stelsel te verbeteren zowel wat betreft de handhaafbaarheid, eenduidigheid, ruimte voor innovatie als kostenbeheersing. Hiertoe

|| kondigt u een meerjarige beleidsagenda aan. Alle maatregelen hieruit staan opgesomd in de bijlage bij de beleidsbrief.

- Deze maatregelen vergen nadere uitwerking in samenspraak met verschillende partijen. Waar mogelijk is een termijn aan de maatregel gekoppeld.
- De maatregelen met de grootste impact zijn naar verwachting de volgende:
 - Op het gebied van handhaving: de verkenning van de erkenningsregeling.
 - Op het gebied van innovatie: de oprichting van het Validatie- en Innovatiepunt waarin TNO, RIVM en ISZW een rol krijgen, maar ook de herpositionering van het digitale instrument SMArt.

Datum

Bestuurlijk ~~overleg~~
overleg (van AO?)

stas heeft
gekend ([redacted] 27/9)

10-Sept
~~13-13³⁰~~

Bespreken ma
10/9
de gemaakte
opmerkinge

nota

Bespreking 3 asbestgerelateerde brieven op 10 sept

Datum
6 september 2018

Bijlagen

1. Brief beleidsreactie functioneren asbeststelsel
2. Brief veilig asbest saneren op hoogte
3. Brief stand van zaken straalgrit

Akkoord SG/DG

1 Status nota

Ter beslissing
Brieven ondertekenen

2 Aanleiding

Op 10 september om 13.00 u bespreekt u drie brieven aan de Kamer over asbest. Het gaat om de beleidsreactie op het functioneren van het asbeststelsel, een brief over veilig asbest saneren op hoogte (hijskranen en werkbakken) en een brief over de stand van zaken van het onderzoek naar straalgrit.

3 Beslispunten/advies/beslistermijn

- Indien u kunt instemmen met de volgende brieven, deze s.v.p. ondertekenen:
 - a. de beleidsreactie op het functioneren van het asbeststelsel,
 - b. de brief waarmee het TNO onderzoek over werkbakken wordt aangeboden inclusief de beleidsreactie, en
 - c. de brief over de stand van zaken onderzoek straalgrit.
- Zoals besproken, is verzending voorzien na 12 september.

Brief asbeststelsel:

- De beleidsreactie over het asbeststelsel wordt op 12 september besproken met de Stichting van de Arbeid. Deze brief kan daarna nog wijzigen.
- U heeft verzocht om een overleg met betrokkenen bij het asbeststelsel. Gaat u akkoord met het voorstel voor de ronde tafel op pagina 2? *vsor of na verzending*

Brief straalgrit

- TNO heeft mondeling laten weten dat de voorlopige uitkomsten laten zien dat in bepaalde werksituaties de wettelijke norm voor asbestblootstelling wordt overschreden. Het benoemen van dit tussenresultaat vraagt om duiding van de gezondheidskundige effecten door het RIVM. De duiding van het RIVM op basis van de input van TNO is nodig om iets te kunnen zeggen over mogelijke gezondheidskundige effecten, omdat veel afhangt van de omstandigheid waarin het straalgrit is gebruikt. Het advies is om daar op te wachten om vervolgens de Kamer volledig te kunnen informeren.

Zie opm. +
nog overleg over
media
27/9

afwerpen
als we het nu weten
zou mijn primaire reactie zijn
↑ noemen + welke
acties we nemen
omdat we
dit
tervens nemen

- Gaat u akkoord om overschrijding van de grenswaarde niet te noemen in de brief? Indien u ervoor kiest om dit wel te benoemen, wordt op pagina 5 van deze nota een voorstel voor een tekstpassage gedaan.

4 Kernpunten (per brief toegelicht)

Datum
6 september 2018

4.1 De beleidsreactie op het functioneren van het asbeststelsel

- De voorliggende brief over het asbeststelsel is aangepast op grond van eerder overleg op 22 augustus met u over deze beleidsreactie.
- De leesbaarheid en toegankelijkheid van de brief is vergroot door deze in te korten en een deel van de inhoud naar bijlagen te verplaatsen. De inhoudelijke kernpunten zijn behouden.
- Op 22 augustus heeft u tevens verzocht om een ronde tafel te organiseren met een aantal direct betrokkenen uit het asbestveld. Zie de volgende alinea.
- Tevens krijgt u van [redacted] de gevraagde media-stakeholder-analyse.

Voorstel ronde tafel asbeststelsel

- Doel van het gesprek is een directe en compacte kennismaking met vertegenwoordigers van de asbestbranche en andere grote stakeholders. Zij kunnen hun standpunten toelichten en u kunt bij hen de lijnen uit de beleidsreactie toetsen.
- Voorgesteld wordt een moment in de agenda te reserveren kort na verzending van de brief aan de Kamer, dus na 15 september, van maximaal drie kwartier.
- We denken aan een evenwichtige vertegenwoordiging van de zogenaamde brancheorganisaties ("verdieners") en opdrachtgevers ("betalers") in de asbestwereld en enkele relevante instituties.
 - Voorzitter beheerstichting certificatieschema's asbest Ascert,
 - Brancheorganisaties: asbestverwijdering en asbestinventarisatie,
 - Certificerende Instellingen: Normec of Tüv,
 - Opdrachtgevers: Vereniging Eigen Huis, Rijksgebouwendienst of LTO,
 - TNO, vanwege de grote rol die ze in het nieuwe stelsel krijgen en hun kennis over de huidige knelpunten,
 - VNO en FNV: Zij zullen in de regiegroep van 12 september gevraagd worden of zij bereid zijn deel te nemen aan dit gesprek.
- Dit zijn maximaal 9 deelnemers. Dat is veel, maar ons inziens nodig omdat de meningen zo uiteenlopen. Een heldere agenda is daarbij wel van belang.
- Mogelijke agenda en besprekingspunten:
 - 1) Toelichting doel van de ronde tafel en informeren van de staatssecretaris over de verschillende opvattingen over de werking van het huidige asbeststelsel en de voorgenomen beleidsmaatregelen uit de brief. Actualiteiten (asbestdakenverbod, straalgrit ed) kunnen aan de orde komen, maar gezien de beperkte tijd niet uitgebreid besproken worden.
 - 2) Elk heeft circa 5 minuten om aan te geven wat zij zien als de grootste knelpunten in de huidige situatie en toe te lichten wat zij vinden van de oplossingsrichtingen in de beleidsreactie. Wat had men anders gewild? Wat is belangrijk bij de uitwerking?
 - 3) Besprekingspunten in het overleg: Regelgeving en stand van de wetenschap, Certificatie en toezicht en Innovatie en kostenbeheersing.

} Veel reacties
gehad op
alinea 1.

4.2 De brief over het TNO onderzoek veilig asbest saneren op hoogte

Door de asbestsector is aangegeven dat het saneren van asbesthoudende daken niet in alle gevallen mogelijk is met behulp van arbeidsmiddelen die geschikt zijn voor het vervoer van personen. De sector is van mening dat de huidige regelgeving te strikt is en hen verhindert om een deel van de daken te saneren. U heeft dit signaal opgepakt en mede naar aanleiding van de aangenomen motie van de leden Bisschop, c.s. besloten een onafhankelijk onderzoek uit te laten voeren door TNO. Het onderzoeksrapport is afgerond en kan worden aangeboden aan de Tweede Kamer voorzien van uw beleidsreactie. Kern van de beleidsreactie is dat u naar aanleiding van het onderzoek het Arbeidsomstandighedenbesluit aanpast. Het doel is om het gebruik van een werkbak gekoppeld aan een hijs- of hefwerktuig onder bepaalde voorwaarden toe te staan.

Datum

6 september 2018

Belangrijkste bevindingen uit het onderzoek

- Het onderzoek levert geen harde gegevens over het aantal asbestdaken in Nederland dat niet gesaneerd kunnen worden met een werkwijze die voldoet aan de eisen van de regelgeving. Deze gegevens zijn niet beschikbaar. De inschatting van de asbestsector zelf is dat in 7% van het totale oppervlakte aan te saneren daken (100 miljoen m²), sanering met de nu toegestane en op de markt zijnde arbeidsmiddelen niet mogelijk is.
- TNO geeft aan dat *in theorie vrijwel alle* asbestdaken te saneren zijn met wettelijk toegestane arbeidsmiddelen en werkwijzen. Dat kan grotendeels met bestaande arbeidsmiddelen en werkwijzen die al door de asbestsector worden toegepast en met arbeidsmiddelen die in andere sectoren worden gebruikt.
- Arbeidsmiddelen die in andere sectoren worden ingezet zijn soms nog beperkt beschikbaar, en de inzet daarvan kan leiden tot (soms aanzienlijke) hoge kosten of investeringen.
- TNO geeft aan dat op korte termijn nieuwe arbeidsmiddelen op de markt komen (bijv. een zogenoemde sixpack lifter) die binnen de huidige wettelijke mogelijkheden het veilig saneren in veel meer situaties mogelijk maakt.
- Tenslotte blijkt dat veiligheidsrisico's bij inzet van toegestane middelen over het algemeen lager zijn dan bij de inzet van een hijskraan en werkbak. Het risico is lager, omdat de toegestane arbeidsmiddelen geschikt zijn c.q. ontworpen zijn voor vervoer van personen.

Beleidsreactie

- Voorop staat dat het werk op een veilige manier moet worden uitgevoerd. Niet noodzakelijk gebruik van arbeidsmiddelen die niet geschikt zijn voor het vervoer van personen moet zoveel mogelijk worden beperkt. Het leidt tot onnodige risico's voor de veiligheid en gezondheid van werknemers. Recente zware ongevallen laten zien dat dit geen denkbeeldige risico's zijn.
- Per saneringsproject is een zorgvuldige afweging op basis van veiligheidsaspecten, beschikbaarheid, mate van haalbaarheid nodig over welke werkmethode het meest geschikt is.
- Het onafhankelijk onderzoek van TNO heeft aangetoond dat het gebruik van een werkbak gekoppeld aan een hijs- of hefwerktuig in de asbestsector tot een minimum kan worden beperkt.
- In de reactie onderstreept u het belang van innovatie in de asbestsector. In de beleidsreactie over het functioneren van het stelsel gaat u hier specifiek op in.
- Daarnaast geeft u aan dat u het Arbeidsomstandighedenbesluit (Arbobesluit) zodanig zult aanpassen dat het gebruik van werkbakken tijdelijk in meer situaties mogelijk wordt, indien het saneren van asbestdaken niet mogelijk is met huidige toegestane arbeidsmiddelen of methoden.

- De uitzondering zal vervallen na de wettelijke termijn waarbinnen de sanering van asbestdaken moet zijn afgerond, of zoveel eerder als dat als gevolg van innovatie overbodig is geworden. Hiermee blijft de prikkel tot innovatie behouden.
- Het streven is dat de aanpassing in het Arbobesluit zo snel mogelijk in werking kan treden. Zodra de brief aan de TK is verstuurd wordt de aanpassing in het Arbobesluit zo spoedig mogelijk vrijgegeven voor internetconsultatie.
- De beleidsreactie is afgestemd met I-SZW en het ministerie van IenM.

Datum
6 september 2018

Voorlopige opzet tijdelijke aanpassing Arbeidsomstandighedenbesluit

- Het vervoer van personen in werkbakken die gekoppeld zijn aan hijs- of hefwerktuigen is op dit moment niet toegestaan. In artikel 7.23d van het Arbobesluit zijn uitzonderingsgronden hierop beschreven.
- Van deze uitzonderingsmogelijkheden wordt volgens I-SZW (in de asbestsector en andere sectoren) oneigenlijk gebruik gemaakt. Werknemers lopen daardoor arbeidsrisico's.
- In een conceptbesluit wordt op dit moment gewerkt aan een aanpassing van artikel 7.23d die onder een aantal voorwaarden meer ruimte biedt voor het gebruik van een werkbak gekoppeld aan een hijswerktuig.
- Belangrijk element is de vereiste onderbouwing waaruit blijkt dat het werken van een werkbak in de concrete omstandigheden ter plaatste de meest veilige werkwijze is. Hiermee moet ook rekenschap worden gegeven van de stand van de techniek.
- Een veiligheidskundige moet de situatie ter plaatse beoordelen en in een werkplan tot het oordeel zijn gekomen dat de werkzaamheden niet alleen mogelijk zijn met behulp van de inzet van een werkbak (of werkplatform). In dat geval zal men zich moeten houden aan een aantal voorgeschreven voorwaarden opdat de werkzaamheden veilig vanuit een werkbak kunnen worden verricht.
- Hiermee wordt de werkgever gedwongen zich rekenschap te geven van het directe gevaar dat hij introduceert voor de veiligheid en gezondheid van zijn werknemers en de eventueel door hem ingeschakelde zelfstandigen.
- De verdere uitwerking van het het voorstel tot de tijdelijke aanpassing van het Arbobesluit wordt afgestemd met I-SZW en het Ministerie van IenW.

4.3 De brief over de stand van zaken onderzoek straalgrit

- In april jl. is aan de Kamer gemeld dat het TNO-rapport naar verwachting aan het einde van de zomer 2018 gereed zou zijn. Het rapport is evenwel nog niet gereed.
- Zoals I-SZW eerder mondeling heeft gemeld, laten de eerste resultaten van TNO zien dat bij straalwerkzaamheden veel respirabele stof vrijkomt. Deze constatering is op zichzelf al aanleiding voor werkgevers om werknemers goed te beschermen tijdens straalwerk.
- Respirabele stof betreft inadembare stofdeeltjes die tot in de luchtwegen kunnen doordringen.
- Bovendien blijkt dat in bepaalde werksituaties de wettelijke grenswaarde voor asbestblootstelling wordt overschreden.
- Voor een juiste duiding van die uitkomsten is het RIVM gevraagd de gezondheidskundige effecten van die blootstelling te bepalen. Het RIVM voert dit onderzoek uit op basis van de blootstellingsgegevens van TNO.
- Daarnaast is het RIVM gevraagd om een inschatting te maken van het mogelijke gezondheidsrisico voor omwonenden.
- TNO is gevraagd om in haar eindrapport een uitleg te geven waarmee werkgevers een inschatting kunnen maken van de blootstelling in hun eigen

bedrijf en situatie. Die zal immers in veel gevallen afwijken van de "worst case" scenario's waar TNO van uit is gegaan.

- In de brief wordt niet naar de overschrijding van de wettelijke grenswaarde verwezen maar meldt u alleen dat het TNO onderzoek laat zien dat er bij straalwerkzaamheden veel respirabele stof vrijkomt.
- De straalgritbrief wordt mede namens de staatssecretaris van I&W verstuurd.

Optie: overschrijden grenswaarde expliciet vermelden

- U kunt er voor kiezen om in de brief ook op te nemen dat de grenswaarde voor werknemersblootstelling aan asbestvezels wordt overschreden door de volgende toevoeging aan de brief (zie brief blz. 2 onder *Vervolgstappen*....):

"Nu uit de resultaten van het TNO onderzoek blijkt dat onder 'worst-case' omstandigheden een grote hoeveelheid respirabele stof vrijkomt die destijds asbestvezels bevatten en waarbij grenswaarde voor asbestvezels op een aantal meetpunten wordt overschreden, acht ik het voor een goede duiding....."

Vervolg

- Verwachting is dat beide rapporten in november aan de Kamer kunnen worden aangeboden.
- I-SZW verwacht begin oktober te kunnen beschikken over de voorlopige (nog niet gevalideerde uitkomsten) en conceptrapporten van TNO en RIVM.

Datum
6 september 2018

expliciet
dit nemen
we
serieel +
tydpad

Staatssecretaris

nota

Kamerbrief voortgang asbest

Datum
30 oktober 2019

Akkoord SG/DG

1. Status nota

Ter beslissing, ondertekening brief.

2. Aanleiding

- Op 27 september 2018 heeft u de beleidsreactie op het Tauw-rapport over het functioneren van het asbeststelsel naar de Tweede Kamer gestuurd met daarin meerjarige, ambitieuze maatregelen om het asbeststelsel te verbeteren.
- In de Kamerbrief over gevaarlijke stoffen en het AO Arbeidsomstandigheden en Handhaving van 5 september jl. heeft u toegezegd de Kamer in het najaar te informeren over de voortgang op de beleidsreactie. Met bijgaande brief komt u tegemoet aan deze toezegging.

3. Beslispunten/advies/beslistermijn

- Bent u akkoord met de conceptbrief?
- Bent u akkoord met de geadviseerde omgang met de motie Renkema?
- Om te voldoen aan de toezegging uit het AO Arbeidsomstandigheden moet de brief voor het kerstreces bij de Kamer liggen. Vanwege de aangehouden motie Stoffer/Von Martels uit het begrotingsdebat is het verzoek van de indieners van de motie om de brief voor de stemmingen aan de Kamer te verzenden, uiterlijk maandag 16 december.

4. Kernpunten

- Door middel van deze brief wordt de Kamer geïnformeerd over de voortgang op de beleidsreactie functioneren asbeststelsel van 27 september 2018.
- Tevens worden in het Kamerbrief een aantal moties afgedaan die zijn ingediend tijdens het plenaire debat van 6 maart jl. Er wordt mede vanwege de aangehouden motie Stoffer/Von Martels uitgebreid ingegaan op de inspanningen o.g.v. innovatie.
- Daarnaast geeft deze brief invulling aan uw toezegging op het AO Arbeidsomstandigheden en Handhaving van 5 september jl. om de Kamer nader te informeren over de verjaring van aansprakelijkheidsclaims bij asbestschade.
- Verder heeft de vaste Kamercommissie gevraagd om een afschrift van uw antwoord op de brieven van de branchevereniging van gecertificeerde asbestverwijderaars VERAS/ VVTB en van de vereniging voor geaccrediteerde laboratoria: Fenelab. Hier wordt in de Kamerbrief vooruitlopend op het

antwoord inhoudelijk al op in gegaan. Over beantwoording van deze en andere brieven vanuit de verdienende partijen in het asbestveld heeft u de nota 'verzoek gesprek omgaan met asbestbranches' ontvangen. Dit gesprek staat gepland op maandag 16 december.

- De Regiegroep van de Stichting van de Arbeid heeft de conceptbrief besproken in hun vergadering van 4 december jl. Dit heeft zeer beperkt onderhands commentaar opgeleverd van werkgeversorganisaties dat is verwerkt in de conceptbrief.

Datum
30 oktober 2019

Voortgang beleidsreactie:

- De beleidsreactie functioneren asbeststelsel bevatte een aantal grove tijdsindicaties waarin de beleidsvoornemens vorm zouden krijgen. Over het algemeen is gebleken dat deze planning te ambitieus was. Dit wordt in de inleiding van de brief behandeld, van een aantal maatregelen volgen specifiekere plannings verderop in de brief. Wel is op alle fronten van beleidsinzet uit de beleidsreactie voortgang te melden.
- De planning is te ambitieus gebleken door de complexiteit, de grote en vaak tegenstrijdige belangen van stakeholders die bij de nadere uitwerking sterk zijn gaan opspelen, en de samenhang tussen verschillende beleidsmaatregelen. Het principe dat we hierbij hanteren is zorgvuldigheid voor snelheid. Asbest is immers een ernstig onderwerp waar het van belang is om goede en wetenschappelijk onderbouwde keuzes te maken en waarbij de verschillende belangen zorgvuldig zullen moeten worden afgewogen. Naarmate de uitwerking concreter wordt, worden de belangen van de stakeholders ook duidelijker en gaan daarmee ook een grotere rol spelen. Uitgangspunt is en blijft dat werknemersbescherming altijd voorop staat.
- Vanuit de Tweede Kamer werd tijdens het debat van 6 maart en ook daarna veel nadruk gelegd op het thema innovatie. Belangrijk onderdeel hierbij is het VIP (Validatie- en Innovatiepunt). In de voortgangsbrief "werken met gevaarlijke stoffen"¹ van juni 2018 is reeds een update gegeven over de planning rondom inrichting en opstelling van het VIP. Deze planning is inmiddels bijgesteld. De Kamer wordt daar via bijgaande brief over geïnformeerd.
- Een ander belangrijk onderdeel uit de beleidsreactie is de wijziging van onder andere het Arbobesluit die invulling geeft aan de beleidsambitie 'borgen deskundigheid bij complexe werkzaamheden'. De wijziging zal naar verwachting pas rond de zomer van 2020 voorliggen voor internetconsultatie.

Moties en toezeggingen:

- Een aantal moties ingediend tijdens het debat van 6 maart wordt in deze brief afgedaan:
 - Von Martels: Naast de nadruk op het VIP, heeft de Kamer ook verzocht om dit jaar geïnformeerd te worden over een aantal concrete innovaties binnen de asbestbranche. In de Kamerbrief worden verschillende innovaties genoemd.
 - Verder is tijdens het plenaire debat door de leden Stoffer, Von Martels en Aartsen een motie ingediend over toepassing van een specifieke schuimlaag bij asbestdakensaneringen. Hierbij is benadrukt dat de toepassing hiervan al kan plaatsvinden, maar dat er (door de producent of opdrachtnemer) nog geen aanvraag is ingediend voor landelijke terugschaling.
- Motie Renkema kan nog niet in deze brief worden afgedaan. De motie verzoekt om de beleidsmaatregelen en het stelsel extern te laten evalueren en de Kamer

¹ Vergaderjaar 2018–2019, Kamerstuk 25883 nr. 347

daar uiterlijk op 1 november 2020 over te informeren. De brief geeft nu aan dat de motie zal worden uitgevoerd in 2021 omdat veel maatregelen pas in 2020 vorm krijgen, later dan in de beleidsreactie gemeld. Dit is gezien de complexiteit van de activiteiten een meer realistische planning.

- **Toezegging verjaringstermijn:** In het AO van 5 september jl. heeft u toegezegd in de Kamerbrief in te gaan op de problematiek rondom de verjaringstermijn. In de brief is een passage opgenomen waarin wordt aangegeven dat het IAS onderzoekt waarom het panel pas één keer is ingeschakeld. Eventueel kunt u in deze brief toezeggen de Kamer over deze resultaten te informeren. Die toezegging is nu nog niet opgenomen.
- **Aangehouden motie Stoffer/Von Martels:** deze vroeg ten behoeve van innovatie de Arbeidsomstandighedenregeling zo aan te passen dat gebruik gemaakt kan worden van meerdere certificatieschema's. In het begrotingsdebat heeft u aangegeven dat dat niet mogelijk is, maar dat u de motie interpreteert als een oproep voor zo veel mogelijk ruimte voor innovatie. U heeft toen aangegeven dat u en de indieners van de motie elkaar daar kunnen vinden en dat deze brief expliciet op innovatie ingaat.

U biedt met deze brief de Kamer een technische briefing aan over het asbeststelsel en certificatie indien daar behoefte aan is.

Datum
30 oktober 2019

Stas heeft geleend (9/11)

Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

Staatssecretaris

nota

Nota kamerbrief asbest regelgeving

Datum
5 november 2020

Akkoord SG/DG

1. Status nota

Ter beslissing

2. Aanleiding

U heeft deze brief eerder in concept ontvangen inclusief een toelichtende nota (ter info nogmaals als bijlage toegevoegd).

3. Beslispunten/advies/beslistermijn

- Verzoek tot ondertekening van de definitieve Kamerbrief en deze voor het AO van 11 november a.s. te verzenden.

Kernpunten

- De concept brief is voorgelegd aan de sociale partners in de Regiegroep van 4 november jl. Naar aanleiding daarvan zijn enkele minimale aanpassingen gedaan.
- Tevens is een aantal punten geactualiseerd.

Minister

nota

Internetconsultatie asbestregelgeving langs MR

Datum
26 januari 2021

Akkoord SG/DG

1. Status nota

Er wordt u gevraagd de memo en het aanbiedingsformulier voor de Ministerraad van 5 februari te tekenen zodat deze stukken met de Ministerraad gedeeld kunnen worden.

2. Aanleiding

Internetconsultaties die gestart worden moeten i.v.m. met de demissionaire status eerst aan de Ministerraad worden voorgelegd met een korte toelichting.

3. Beslispunten/advies/beslistermijn

- In 2018 is een transitie van het asbeststelsel in gang gezet. Onderdeel is aanpassing van de regelgeving.
- De "beleidsreactie functioneren asbeststelsel dd. 27 september 2018" kondigt een transitie aan naar een meer risicogerichte asbestaanpak met eenduidige regels en meer ruimte voor innovatie en mogelijkheden voor kostenbesparing. Uitgangspunt hierbij is en blijft dat werken met asbest nooit ten koste mag gaan van de veiligheid en gezondheid van de werknemers.
- In de Kamerbrief van 9 november is de inhoud van de wijzigingen in de regelgeving met de Tweede Kamer gedeeld en aangegeven dat er naar werd gestreefd de internetconsultatie voor eind 2020 te starten.
- Meer toelichting op de wijzigingen in de regelgeving die voor internetconsultatie zal worden aangeboden is terug te lezen in de bijgevoegde kopie nota die in november aan de staatssecretaris is voorgelegd.
- U krijgt naar verwachting in de loop van volgende week de complete stukken die in internetconsultatie worden gebracht voorgelegd. Deze stukken worden tegelijkertijd ook bij het Ministerie van I&W de lijn in gebracht aangezien de regelgeving verwant is en ook raakt aan de sanering van asbestdaken waar I&W vanuit milieuoogpunt actief op is.
- Op 11 februari heeft I&W een AO leefomgeving. Stakeholders communiceren nu verschillende beelden over de mogelijke inhoud van de wijzigingen. Het is van belang dat voor het AO de feitelijke voorgestelde wijzigingen openbaar zijn.

Minister is akkoord (SG/DG)

Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

Minister

nota

Internetconsultatie asbestregelgeving

Datum
28 januari 2021

Akkoord SG/DG

1. Status nota

Ter beslissing

2. Aanleiding

De transitie van het asbeststelsel die in 2018 in gang is gezet omvat onder meer aanpassing van de regelgeving. In november 2020 is de Kamer geïnformeerd over de achtergrond en inhoud van de beoogde nieuwe regelgeving.

Bijgevoegd ontvangt u de stukken die in consultatie worden gebracht, namelijk de voorgestelde AMvB tot wijziging van het Arbeidsomstandighedenbesluit, en de voorgenomen wijziging van de Arbeidsomstandighedenregeling. Aangezien deze wijzigingen technische wijzigingen tot gevolg hebben in het Asbestverwijderingsbesluit (IenW) en het Bouwbesluit (BZK), wordt dit als één geheel in consultatie gebracht. Gedeelten van het Asbestverwijderingsbesluit en het Bouwbesluit worden na 1 januari 2022 (planning) opgenomen in het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl), daarom is dit ook meegenomen.

De nota is afzonderlijk leesbaar en bevat de hoofdpunten. Omdat u voor het eerst een nota over asbestbeleid ontvangt, is een nadere toelichting in een bijlage opgenomen.

3. Beslispunten/advies/beslistermijn

- Gaat u akkoord met het in consultatie brengen van de bijgevoegde regelgevingsvoorstellen?
- De toenmalige staatssecretaris is eerder met de inhoud (op hoofdlijnen) akkoord gegaan. Er is één (politië gevoelig) onderwerp daarna nader uitgewerkt, namelijk asbestdaken. Gaat u akkoord met het opnemen van alle asbestcement daken in de groep asbesttoepassingen met hoge potentie tot blootstelling (zodat voor de verwijdering van asbestdaken altijd de certificatieplicht blijft gelden (cfm. de uitdrukkelijke wens van IenW))?
- De internetconsultatie moet uiterlijk 10 februari starten, omdat het AO leefomgeving van IenW op 11 februari gepland staat waar asbest in de convocatie is opgenomen (asbestdaken komen waarschijnlijk ter sprake). Stakeholders communiceren nu verschillende beelden over de mogelijke inhoud van de wijzigingen. Het is van belang dat vóór het AO de feitelijke voorgestelde wijzigingen openbaar zijn.

Kernpunten

- De beleidsreactie functioneren asbeststelsel dd. 27 september 2018 kondigt een transitie aan naar een meer risicogerichte asbestaanpak met eenduidige regels en meer ruimte voor innovatie en zonder onnodige eisen en kosten. Uitgangspunt hierbij is en blijft dat werken met asbest nooit ten koste mag gaan van de veiligheid en gezondheid van de werknemers.
- De voornaamste wijzigingen in de regelgeving houden in dat de certificatieplicht (als extra borging van deskundigheid bij asbestverwijderaars) afhankelijk wordt van het type asbesttoepassing in plaats van de risicoklasse. Hiermee wordt gestimuleerd dat er meer maatregelen worden getroffen om werknemers te beschermen en innovatieve technieken te gebruiken. Dit leidt tot een meer risicogerichte aanpak.
- De asbesttoepassingen worden in twee groepen ingedeeld:
 - (1) asbesttoepassingen die inherent meer risicovol zijn omdat zij de potentie hebben te leiden tot een hoge blootstelling aan asbestvezels. Hiervoor wordt een certificaat verplicht gesteld (groep B), en
 - (2) asbesttoepassingen die die potentie niet hebben en waarvoor geen certificatie verplicht wordt gesteld (groep A).De groepen worden in de Arboregeling opgesomd.

Datum
28 januari 2021

Asbestcement daken

- Asbestcement toepassingen vallen onder groep A, tenzij zij sterk verweerd zijn, dan vallen zij in groep B. Dit voorstel is reeds opgenomen in de Kamerbrief van november 2020. Het voorstel is nu om alle asbestcement **daken** als groep onder groep B te scharen, aangezien het grootste deel van de daken inmiddels verweerd is en dit voor deze groep toepassingen beduidend hoger ligt dan voor overige asbestcementtoepassingen. IenW hecht hier grote waarde aan.
- Het expliciet opnemen van alle asbestcement daken in groep B betekent dat van het totaal aantal asbestverwijderingen circa 10% meer onder de certificatieplicht blijft vallen.

Eindbeoordeling

- Het voorstel bevat ook een aanpassing van de verplichting hoe men na asbestsanering een eindbeoordeling dient uit te voeren. Voorheen was in alle saneringen in risicoklasse 2 een luchtmeting verplicht. Met dit voorstel wordt dat slechts verplicht gesteld boven een bepaalde waarde te verwachten concentratie asbestvezels. Onder die waarde volstaat een visuele eindbeoordeling zonder luchtmeting. Wel wordt een onafhankelijke visuele inspectie verplicht voor alle verwijderingen in groep B, ook in risicoklasse 1. Ook dit leidt tot een meer risicogerichte aanpak met een efficiëntere inzet van de eindbeoordeling.

Impactanalyse

- De impactanalyse die is uitgevoerd over de regelgevingsvoorstellen geeft aan dat er per saldo een lastenverlichting optreedt voor het betrokken bedrijfsleven van ruim 15 miljoen euro op jaarbasis. Daarnaast worden niet-kwantificeerbare effecten verwacht. De omvang hiervan laat zich lastig inschatten, maar dit zal eerder tot een verlichting dan een verzwaring van de lasten leiden. Desalniettemin worden er veel reacties van stakeholders verwacht op de internetconsultatie gezien de grote en tegengestelde belangen die spelen in dit veld.

Proces

- Vanwege de demissionaire status van het kabinet moeten alle voorgenomen internetconsultaties langs de Ministerraad. Het voorstel om de internetconsultatie voor deze wijzigingen te starten staat geagendeerd voor de MR van 5 februari. Daarvoor hebt u op 28 januari jl. een nota geaccordeerd. De inhoudelijke agendering in de MR zal ná verwerking van de internetconsultatie-reacties plaatsvinden.
- Bij akkoord zal de consultatie starten in de week van 8 februari, maar in elke geval voor donderdag 11 februari vanwege het AO leefomgeving van het ministerie van IenW.
- De regelgevingsvoorstellen zijn informeel al voorgelegd aan Inspectie SZW. Gelijkijdig aan de internetconsultatie zal een formele Uitvoerings- en Handhavingstoets plaatsvinden. Ook de ATR gaat er nog naar kijken.
- De inwerkingtreding van het besluit wordt begin 2022 beoogd.
- U ontvangt volgende week eveneens een brief ter ondertekening aan de TK in reactie op een motie met het verzoek om toelichting hoe een rapport van NSOB over asbest zich verhoudt tot uw beleid.
- U ontvangt volgende week of de week erop eveneens antwoorden op Kamervragen gesteld aan de staatssecretaris van IenW over asbestdaken ter mede ondertekening.

Datum
28 januari 2021

Politieke gevoeligheid

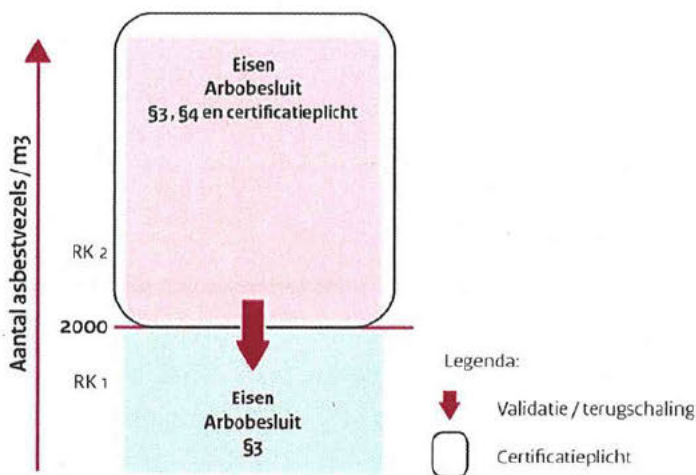
- Zowel de asbestbranche (verdienende partijen) als de opdrachtgevers (betalende partijen) en diverse andere partijen hebben belangen die raken aan deze wijzigingen en laten hun standpunten horen, ook al voorafgaand aan de internetconsultatie. In een context waarin zo veel verschillende belangen spelen is het bereiken van consensus niet altijd mogelijk. Wel creëren we regelmatig de mogelijkheid voor alle belanghebbenden om met ons in gesprek te gaan.
- Op dit moment richt hun aandacht zich met name op de asbestdaken. Indien u akkoord gaat met de (voorzichtige) keuze alle asbestcement daken in de groep met potentie tot hoge blootstelling op te nemen, zal dat hoogstwaarschijnlijk een deel van de reuring wegnemen bij verdienende partijen. Maar tegelijk mogelijk leiden tot reuring bij betalende partijen. De keuze is voorzichtiger dan het TNO-rapport wat hier aan ten grondslag ligt, maar is verdedigbaar. Het TNO-rapport liet uitdrukkelijk ruimte om hier een keuze in te maken op basis van de mate van verweerdheid. Bij asbestdaken is de mate van verweerdheid beduidend hoger dan bij overige asbestcementoepassingen in de buitenlucht hetgeen tot hogere blootstellingen kan leiden. Daken worden op dit moment ook gecertificeerd verwijderd omdat ze meestal worden ingedeeld in risicoklasse 2.

Bijlage : Toelichting

Huidige situatie

Voor de asbestverwijdering wordt een onderscheid gemaakt in drie risicoklassen (RK): 1, 2 en 2A, waarbij RK 1 de laagste is. Momenteel bestaat voor RK 1 geen certificatieplicht, voor RK 2 en 2a wel. De risicoklasse kun je bepalen door de blootstelling voorafgaand aan het werk te meten. Dit wordt geregeld in het Arbobesluit. Hoe hoger de risicoklasse, hoe meer specifieke regels hierop van toepassing zijn. De risicoklasse is dus bepalend voor de werkwijze die moet worden gevolgd en daarmee ook voor de kosten van de sanering en of er een gecertificeerd bedrijf moet worden ingezet. Een hulpmiddel om de risicoklasse te bepalen is het SMART-systeem (Stoffen manager asbest risico-tool). Dit systeem is gebaseerd op meetdata die verzameld zijn door TNO en daarnaast op een aantal worst-case aannames indien niet genoeg data beschikbaar zijn.

Vanwege de hoge kosten die uit een hoge risicoklasseindeling voortvloeien, kan het voor werkgevers of opdrachtgevers interessant zijn om te proberen met een aangepaste werkwijze in een lagere risicoklasse terecht te komen en af te wijken van de risicoklasseindeling uit SMART (terugschaling). Een lagere risicoklasse kan gelden voor een specifiek project of op landelijke basis. Dat is toegestaan mits met metingen wordt aangetoond dat de blootstelling onder de grenswaarde blijft. Hiervoor bestaan speciaal ontworpen meetprotocollen.

Figuur 1: Deze afbeelding geeft de bestaande situatie weer met de risicoklassen (rk 1 en rk 2) met bijbehorende eisen en de mogelijkheid tot terugschaling van risicoklasse 2 naar 1, waarbij dan de certificatieplicht vervalt.

Voorgestelde wijzigingen

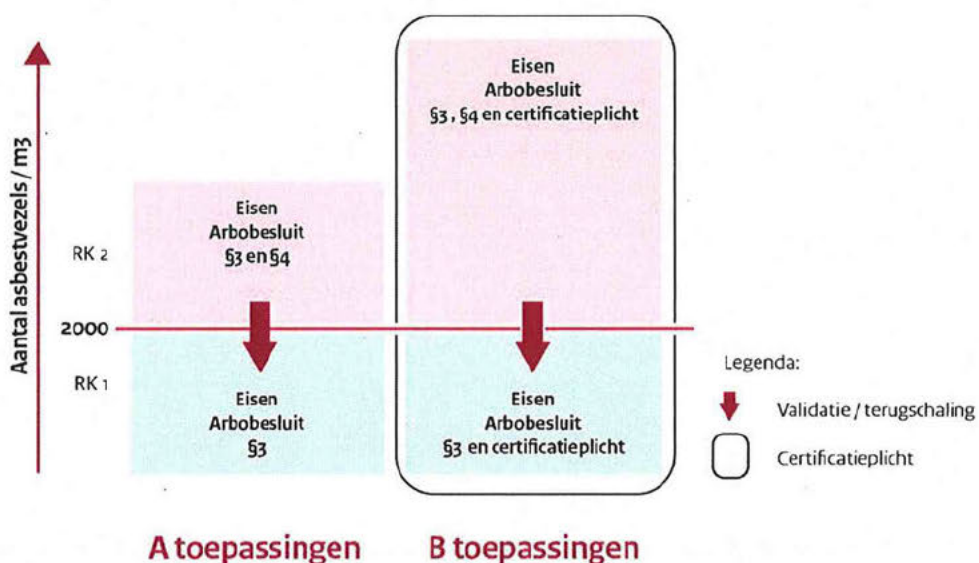
Met de voorgenomen wijzigingen in de regelgeving wordt de certificatieplicht afhankelijk van het type asbesttoepassing in plaats van de risicoklasse. Doel is dat de te treffen maatregelen en benodigde deskundigheid beter zijn gekoppeld aan de daadwerkelijke risico's die kunnen ontstaan. De asbesttoepassingen worden in twee groepen ingedeeld: één met asbesttoepassingen die risicovol zijn omdat zij de potentie hebben te leiden tot een hoge blootstelling aan asbestvezels, hiervoor wordt een certificaat verplicht gesteld (groep B) en één die die potentie niet heeft en waarvoor geen certificatie verplicht wordt gesteld (groep A). De groepen worden in de Arboregeling opgesomd.

Datum
28 januari 2021

De grondslag voor deze indeling is het advies 'Aanknopingspunten voor differentiatie in risico's van werkzaamheden met asbest voor beheersregimes' van TNO en de reviews die SZW heeft laten verrichten op dit rapport.

De certificatieplicht wordt gekoppeld aan de meest risicovolle asbesttoepassingen en losgekoppeld van de risicoklasse, waardoor het nemen van beheersmaatregelen en het daarmee omlaag brengen van de blootstelling van werknemers tot onder de grenswaarde niet langer vanzelf leidt tot het wegvallen van de certificatieplicht bij werk aan eenzelfde asbestbron. Hierdoor wordt het instrument certificatie gerichter ingezet op activiteiten waarbij dat ook echt nodig is en wordt de benodigde deskundigheid geborgd. Tevens wordt het nemen van beheersmaatregelen en/of innovatie hiermee ook binnen het certificatiestelsel bevorderd.

Datum
28 januari 2021

Figuur 2: In bovenstaande afbeelding waarin de nieuwe situatie wordt weergegeven, wordt met de A en B toepassingen verwezen naar respectievelijk de toepassingen die niet worden aangemerkt als "met potentie tot hoge blootstelling" (A) en de toepassingen die wel worden aangemerkt als "met potentie tot hoge blootstelling" (B.) Het geeft aan dat de bestaande risicoklassen (rk 1 en rk 2) met bijbehorende eisen blijven bestaan en dat terugschaling hierin mogelijk blijft. De certificatieplicht wordt van toepassing op alle B toepassingen, dus ook die in risicoklasse 1.

Dit wordt nog verder verankerd door in de regelgeving te gaan verwijzen naar het nieuwe instrument SMART-ns, waarmee innovatieve verwijderingsmethoden worden bevorderd. SMART-ns zorgt voor meer differentiatie in risico's (heel strenge maatregelen en veel borging bij hoge risico's; wat minder strenge maatregelen bij lagere risico's) en geeft duidelijker aan welke maatregelen nodig zijn volgens de stand der wetenschap (daar zijn altijd veel discussies en procedures over). SMART-ns zorgt ook voor nauwkeurige en minder worst-case schattingen van de verwachte blootstelling aan asbestvezels dan het oude instrument en geeft overzichtelijk aan aan welke regels de asbestverwijderaar moet voldoen. SZW is opdrachtgever voor de bouw van het instrument en borgt het in de regelgeving met deze wijzigingen.

Wat betreft de eindbeoordeling bevat dit voorstel een herformulering om meer differentiatie aan te brengen in de manier waarop een eindbeoordeling moet worden uitgevoerd. De luchtmeting wordt alleen verplicht gesteld boven een verwachte blootstelling van 10.000 vezels/m³. Daaronder volstaat een visuele eindbeoordeling die, wanneer er een asbesttoepassing is verwijderd die de potentie heeft te leiden tot een hoge blootstelling, wel altijd door een onafhankelijke partij moet worden uitgevoerd. Ook dit is gebaseerd op het bovengenoemde rapport van TNO.

Verder wordt een aantal verbeteringen aangebracht waardoor sommige voorschriften eenduidiger en daardoor beter handhaafbaar worden.

Datum
28 januari 2021

Minister

nota

Kamerbrief asbest

Datum
3 februari 2021

Akkoord SG/DG

1. Status nota

Ter beslissing

2. Aanleiding

Tijdens het VAO Gezond en Veilig Werken van 17 november 2020 zijn 2 moties van dhr. Smals (VVD) aangenomen m.b.t het asbestdossier. In beide moties wordt verzocht de Kamer hier in het eerste kwartaal van 2021 over te informeren. Daarnaast is in de Kamerbrief van de staatssecretaris van IenW over asbestdaken toegezegd dat u de Kamer in februari zal informeren over de internetconsultatie van de wijzigingen in het Arbeidsomstandighedenbesluit en de Arbeidsomstandighedenregeling. Met bijgevoegde Kamerbrief worden deze moties en toezegging afgedaan.

1. Beslispunten/advies/beslistermijn

- Graag uw akkoord op bijgevoegde Kamerbrief.
- De brief dient uiterlijk 11 februari naar de Kamer verzonden te worden i.v.m. de start van het verkiezingsreces op 12 februari.
- De brief kan pas verstuurd worden na de start van de internetconsultatie van de regelgeving (zie hieronder). U heeft een aparte nota ontvangen over dit onderwerp.

Kernpunten

- In de brief worden twee moties afgedaan:
 1. Motie Smals (VVD) met betrekking tot openbaarmaking van de data die aanwezig zijn in SMART-nieuwe stijl. We hebben TNO verzocht om dit op te pakken.
 2. Motie Smals (VVD) waarin wordt verzocht om een reactie te geven op het NSOB-essay 'Asbest: gevangen door belangen?' (ter informatie bijgevoegd). Hieraan hebben we invulling gegeven door de in de NSOB (Nederlandse School voor Openbaar Bestuur) genoemde principes van een reactie te voorzien. In de reactie wordt verwezen naar de beleidsmaatregelen die in september 2018 door toenmalig staatssecretaris Van Ark zijn aangekondigd. Waar NSOB een volledig herontwerp van het asbeststelsel adviseert, is met de beleidsreactie een koers van fundamentele wijzigingen binnen het huidige stelsel ingezet. Desalniettemin sluiten de principes van NSOB over het

algemeen goed aan bij de wijzigingen die zijn ingezet. Bijvoorbeeld daar waar NSOB aangeeft dat publieke sturing versterkt moet worden.

Met de komst van SMArt-nieuwe stijl en het VIP komt er meer regie bij SZW te liggen. Daarbij is SMArt-nieuwe stijl gebaseerd op de laatste stand van de wetenschap en worden met de wijziging van de regelgeving de certificatieplicht niet langer meer afhankelijk van de risicoklasse maar van het type asbesttoepassing waardoor belangen minder een rol spelen.

In het certificatiestelsel is al sprake van publieke sturing doordat SZW uiteindelijk bepaalt of wijzigingsvoorstellen in de certificatieschema's¹ worden doorgevoerd en worden geborgd in de regelgeving. Dit besluit is o.a. gebaseerd op een toetsing door de Raad van Accreditatie en een uitvoerbaarheid- en handhaafbaarheidstoets door de Inspectie SZW. Het Centraal College van Deskundigen (CCvD), waarin o.a. opdrachtgevers en opdrachtnemers zijn vertegenwoordigd, legt inhoudelijke wijzigingsvoorstellen m.b.t. de asbestcertificatieschema's voor aan SZW. Met de aanpassing die begin 2020 is doorgevoerd is een evenwichtiger samenstelling in het CCvD gecreëerd. De CI's houden toezicht op de gecertificeerde asbestbedrijven en de Inspectie SZW functioneert als onafhankelijke toezichthouder in het asbeststelsel.

Datum
3 februari 2021

- In de brief wordt één toezegging afgedaan:
 1. In de Kamerbrief van de staatssecretaris van IenW van 1 februari jl. over het blootstellingsonderzoek naar asbestdaken is aangegeven dat u de Kamer in februari zal informeren over de start van de internetconsultatie van de betreffende wijziging van het Arbeidsomstandighedenbesluit en de Arbeidsomstandighedenregeling (o.a. loskoppeling certificatieplicht van risicoklasse). U bent via een aparte nota geïnformeerd over deze wijzigingen en gevraagd akkoord te geven op de start van de internetconsultatie (kenmerk 2021-0000019747). Pas na de start van de internetconsultatie, kan voorliggende Kamerbrief verstuurd worden.

Afstemming:

- De brief is besproken met sociale partners in de Werkgroep Arbo en Vitaliteit (WAV) van 26/1 en de Regiegroep van 3/2. Naar aanleiding van de WAV is de brief op enkele punten van extra uitleg/toelichting voorzien, bijvoorbeeld bij enkele (technische) termen. De Regiegroep is vervolgens akkoord gegaan met de Kamerbrief (hamerstuk)
- De brief is daarnaast afgestemd met de Inspectie SZW en met Ascet

¹ De eisen voor een certificaat voor het inventariseren of verwijderen van asbest staan in de certificatieschema's asbest. Voor personen zijn deze eisen opgenomen in het persoonsschema asbest en voor bedrijven in het processchema asbest.

stas heeft getekend (17/11)

Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

BRIEF ONDERTEKENEN

Aan
Van

Staatssecretaris
Directie [redacted]

Datum
8 oktober 2021

Uiterlijk bij
15 november 2021

Bijlage(n)
0

nota

Ter ondertekening Kamerbrief voortgang aanpassingen
asbeststelsel

Aanleiding

In 2018 is een meerjarenaanpak ter verbetering van het asbeststelsel aangekondigd door Staatssecretaris Van Ark. De Tweede Kamer wordt naar gebruik op de hoogte gehouden van de stand van zaken hiervan inclusief de bijbehorende wijziging van de Asbest-regelgeving. Omdat de wijziging niet voorgehangen hoeft te worden bij de Kamer, willen we voorkomen dat Kamer zich onvoldoende over de stelselwijziging geïnformeerd voelt. Deze brief bevat berichtgeving over de voortgang van enkele aspecten van deze meerjarenaanpak almede de stand van zaken op het gebied van een drietal moties.

Geadviseerd besluit

Ondertekening brief en akkoord met verzending naar de Tweede Kamer op 26 november aanstaande.

U wordt geadviseerd de brief pas op 26 november te laten verzenden vanwege de stakeholderbijeenkomst met belanghebbenden die dag. Het gebruik is de stakeholders van tevoren informeren zodat zij zich niet overvallen voelen door de inhoud van de kamerbrief. Consequentie is dat de brief pas kort voor de begrotingsbehandeling in de Tweede Kamer ligt. In het PO van 18 november met de directeur [redacted] verifiëren we of u deze relatief korte termijn richting Kamer verantwoord acht.

Kernpunten

In de brief komen de volgende onderwerpen voorbij:

Regelgeving

Een aantal verbeterpunten die onderdeel zijn van de meerjarenaanpak krijgt vorm in wijzigingen van het Arbobesluit en de Arboregeling. Een wijzigingsvoorstel is in het voorjaar van dit jaar in internetconsultatie gebracht. Op dit moment worden de reacties hierop verwerkt in de vorm van wijzigingen in het voorstel zelf en/of de toelichting daarbij. De brief bevat een korte beschrijving van de belangrijkste reacties uit de internetconsultatie, een aantal veranderingen die in het wijzigingsvoorstel worden doorgevoerd en het te volgen proces.

Er wordt ook vertraging gemeld. Eerder is aangegeven dat gestreefd werd naar publicatie van de gewijzigde regelgeving voorjaar volgend jaar. Met de aanpassingen naar aanleiding van de internetconsultatie komt een aantal inhoudelijke aspecten boven tafel die ervoor zorgen dat het verwerkingsproces

fors langer duurt dan voorzien. Daarom wordt het verwachte moment van publicatie verschoven naar eind volgend jaar.

Voortgang SMART-nieuwe stijl

Een eerste versie van het risicobeoordelingsinstrument SMART-ns dat wordt ontwikkeld in opdracht van SZW wordt op dit moment opgeleverd. Daarmee is er een eerste basis. SZW gaat daarop in gesprek met (vertegenwoordigers van) de gebruikersgroepen (asbestsaneerders en asbestinventariseerders) over wat er nog moeten gebeuren voor daadwerkelijke ingebruikname van het instrument. SMART-ns zal gereed zijn voor gebruik publicatie van de gewijzigde regelgeving zodat het zijn rol kan spelen bij de overgangsfase naar inwerkingtreding van de regelgeving.

Validatie- en Innovatiepunt (VIP)

Het VIP beoordeelt of nieuwe werkmethoden in de asbestverwijdering veilig in een lagere risicoklasse kunnen worden uitgevoerd. Het VIP bestaat nu ruim een jaar en er heeft een evaluatiemoment plaatsgevonden. De uitkomst daarvan is in de brief opgenomen.

Verkenning verbeteringen eindbeoordeling

Een aantal verbeteringen krijgt vorm als onderdeel van de wijziging van de regelgeving. Verdere inzet ter verbetering van in het bijzonder de onafhankelijkheid van de eindbeoordeling zal vanwege de noodzaak tot prioritering later plaats vinden en bezien worden in het bredere kader dat ook raakt aan de verantwoordelijkheid van IenW en BZK.

Stand van zaken op het gebied van enkele moties

Motie Stoffer (SGP) c.s. over *toepassing Foamshield- en gelijkwaardige methoden*¹ wordt met deze brief als afgedaan gemeld.

De stand van zaken wat betreft de moties Renkema en Van Weyenberg² over evaluatie van de maatregelen en het stelsel, en de motie Smals c.s.³ over benutting van gegevens uit het instrument SMART-ns, wordt weergegeven. De uitvoering van de evaluatie schuift redelijkerwijs op omdat de wijziging van de regelgeving is vertraagd sinds deze motie is aangenomen. De motie Smals is al uitgevoerd en de brief geeft een update.

Toelichting

Krachtenveld irt proces

Verschillende reacties op de internetconsultatie kunnen qua inhoud gelinkt worden aan de inbreng van Kamerleden in debatten (CD's, eerdere AO's). De belangen in het asbestveld lopen sterk uiteen en dit is terug te zien in de reacties op de internetconsultatie. Het is raadzaam om enkele elementen, in het bijzonder het punt van vertraging op de regelgeving eerst te melden aan de belanghebbenden. Op de ochtend van 26 november aanstaande staat een stakeholderbijeenkomst gepland. De brief zal bij uw akkoord worden verzonden op de middag van 26 november of op 27 november, zo snel mogelijk na de betreffende stakeholderbijeenkomst. Dat betekent ook dat de brief pas kort voor de begrotingsbehandeling in de Tweede Kamer ligt. In het PO van 18 november met

¹ Kamerstuk 28 089, nr. 185

² Kamerstuk 25 834, nr. 163

³ Kamerstuk 25 883, nr. 397

Datum

8 oktober 2021

Uiterlijk bij

15 november 2021

Bijlage(n)

0

Aan

Staatssecretaris

Van

de directeur [redacted] verifiëren we of u deze relatief korte termijn richting Kamer verantwoord acht. Zo niet dan zal de brief –ruim- na de begrotingsbehandeling verstuurd kunnen worden.

Proces

Het ministerie van IenW stuurt naar verwachting iets eerder dan deze brief een eigen voortgangsbrief aan de Kamer. Op één plek in de brief die bij u ter ondertekening ligt, wordt aan deze brief gerefereerd. Dat staat nu nog als PM. Voor verzending zal dat worden ingevuld.

Bespreking sociale partners

De brief is besproken door de sociale partners in de Werkgroep Arbo en Vitaliteit van 28 oktober en de Regiegroep van de Stichting van de Arbeid van 3 november. Uit beide besprekingen zijn geen wijzigingen aan de brief voortgekomen. Wel zijn nog enkele beperkte verbeteringen doorgevoerd na die bespreking, maar niet als gevolg van die bespreking.

Bijlagen: Ter ondertekening: Voortgang aanpassingen asbeststelsel

Datum

8 oktober 2021

Uiterlijk bij

15 november 2021

Bijlage(n)

0

Aan

Staatssecretaris

Van

[redacted]

22/8 BZK
Akkoord

Aan Minister van SZW

TER BESLISSING

Datum
11 augustus 2022

Bijlage(n)
2

nota

Akkoord ontwerpbesluit asbest voor CWIZO

Aanleiding

- Op dit moment ligt de wijziging van het Arbeidsomstandighedenbesluit inzake modernisering van het asbeststelsel voor bij het ministerie van J&V voor een wetgevingstoets en bij het Ministerie van BZK voor een stelselcheck vanwege de Omgevingswet.
- Het ontwerpbesluit is voorjaar 2021 voor internetconsultatie voorgelegd. Naar aanleiding van deze internetconsultatie is het ontwerpbesluit op een aantal punten gewijzigd. Indien u **uiterlijk 25 augustus** akkoord geeft, zullen op 26 augustus de stukken voor de CWIZO van 5 september worden aangeleverd.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd:

- 1) akkoord te gaan met de wijzigingsvoorstellen van de regelgeving naar aanleiding van de internetconsultatie;
 - 2) de stukken voor te leggen aan de CWIZO/RWIZO en de Ministerraad.
- *NB. Dit is met het voorbehoud dat de wetgevingstoets en stelselcheck geen ingrijpende wijzigingen vragen. Indien dit wel het geval is zullen de stukken niet worden geagendeerd voor de CWIZO en wordt u hierover geïnformeerd.*
 - Afhankelijk van de bespreking in de CWIZO en mogelijk RWIZO kunnen de stukken ingebracht worden in de MR van 16 september respectievelijk 7 oktober (indien RWIZO). Vervolgens worden de wijzigingen in de regelgeving van de ministers van IenW en BZK die worden meegenomen met deze wijziging van het Arbobesluit bij de Tweede Kamer in voorhang gebracht. Voor Arboregelgeving is voorhang niet nodig, voor de betreffende I en W- en BZK-regelgeving is dat wel het geval.

Kernpunten

- Met deze wijziging wordt de asbestregelgeving meer risicogericht gemaakt. Dit is het resultaat van een traject dat startte in 2018 met de Kamerbrief 'Beleidsreactie functioneren asbeststelsel'¹. Intussen is de Kamer regelmatig van voortgang op de hoogte gehouden².
- Van 9 februari tot en met 23 maart 2021 liep de internetconsultatie voor het concept Besluit tot wijziging van het Arbeidsomstandighedenbesluit. Ook

¹ Kamerstukken II 2018/19, 25834, nr. 150.

² 16 december 2019, Kamerstuk 25834, nr. 166; 9 november 2020, Kamerstuk 25834, nr. 173; 26 november 2021, Kamerstuk 25834, nr. 186.

enkele daarmee samenhangende technische wijzigingen van het Asbestverwijderingsbesluit (AVB (I&W)), het Bouwbesluit, het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl)(beiden BZK) en de Arboregeling (SZW) zijn daarbij voorgelegd.

Datum
11 augustus 2022

- Naar aanleiding van de internetconsultatie zijn hierin nog een aantal grote en kleinere wijzigingen doorgevoerd en is de toelichting bij de regelgeving op punten verduidelijkt dan wel uitgebreid, zie hieronder onder het kopje belangrijkste wijzigingen naar aanleiding van de internetconsultatie.
- NB. Een uitgebreide weergave van de wijzigingen kunt u vinden in het bijgevoegde verslag van de internetconsultatie. Deze zal, met uw goedvinden, met publicatie van de definitieve regelgeving op www.internetconsultatie.nl worden gepubliceerd. Ook vindt u in een bijlage het volledige ontwerpbesluit inclusief toelichting.
- De aanpassing van het Arbeidsomstandighedenbesluit en de Arboregeling betreft wijzigingen rondom de voorschriften over het verwijderen van asbest. Deze vloeien voort uit de meerjarenaanpak beschreven in de beleidsreactie aangaande onderzoek over het functioneren van het asbeststelsel die in 2018 aan de Kamer is gezonden³. Hierin werd een pakket aan maatregelen aangekondigd met als doel een zorgvuldig asbestbeleid, waarbij wetenschappelijke inzichten over asbestrisico's en werkwijzen centraal staan, waarbij regels eenduidig zijn en waarbij ruimte is voor innovatie.
- We zorgen voor een verduidelijking van wat er van werkgevers gevraagd wordt, maken de regels beter handhaafbaar, maken de regels voor de eindbeoordeling meer risicogericht, harmoniseren regels met die van I en W (en BZK) en **maken de certificatieplicht afhankelijk van type asbesttoepassing** (want de ene toepassing heeft meer "inherent gevaar" dan de andere). Op advies van TNO onderscheiden we twee groepen: één met asbesttoepassingen die de potentie hebben tot veel vezelemisatie (waarvoor certificatie verplicht wordt (groep B); één waarbij dat niet zo is (groep A).
- Er volgt nog een 2e tranche van regelgevingswijzigingen als onderdeel van de meerjarenaanpak. Hiermee worden essentiële voorschriften over werkwijzen uit het certificatieschema gehaald en in Arboregeling of handhavingsrichtlijnen geplaatst. Dit zorgt voor een duidelijkere scheiding tussen enerzijds publieke - en anderzijds deels door private partijen opgestelde normen. Een belangrijk aspect voor de Kamer. Deze 2e tranche is in voorbereiding, de eerste inhoudelijke analyse vindt plaats.

Politieke context

- In de Kamer is de hoofdlijn van de meerjarenaanpak en de verbeteringen gesteund.
- Vanuit partijen VVD, CDA, SGP wordt aangedrongen op het belang van innovatie en om daar sneller ruimte voor te maken en wordt opgeworpen dat er te veel belemmeringen bestaan voor innovatieve verwijderingsmethoden.
- De lobby van asbesteigenaren (opdrachtgevers als Aedes (koepel van woningcorporaties), LTO) vindt daarbij vooral gehoor bij VVD, CDA; Uit deze hoek wordt ook regelmatig aangedrongen op verdergaande wijzigingen van de asbestregelgeving die 'integraal' zijn van karakter. Daar wordt bedoeld gestoeld op Arbo, leefomgeving en bouw als geheel. De onderhavige wijziging

³ Kamerstukken II 2018/19, 25834, nr. 150.

is vanuit Arbo-overwegingen ingegeven. Deze wijzigingen zijn hard nodig. Dat betekent niet dat in de toekomst 'meer integrale' wijzigingen nodig zijn.

Datum
11 augustus 2022

- "Alternatieve" saneerders die werken op basis van eigen protocollen waarbij het vaak voor inspectie onduidelijk blijft of veilig gewerkt wordt en een producent van een innovatieve methode (een van de verschillende producten van 'schuimtoepassingen') vinden vaak gehoor bij de SGP. Er wordt door hen vaak opgeroepen om hun methoden 'toe te staan', terwijl deze methoden altijd zijn toegestaan. Alleen als men in een lichter regime (risicoklasse 1) wil werken moet wel door de werkgever (asbestverwijderaar) deugdelijk worden aangetoond dat blootstellingen zo laag zijn dat dat veilig kan.
- De lobby van gecertificeerde saneerders en laboratoria ("meer regelgeving en meer metingen = meer veiligheid") vindt vooral gehoor bij de SP. SP associeert het streven naar meer risicogerichtheid met onverantwoorde versoepeling van de veiligheidseisen en stelt vragen over veiligheid.

Belangrijkste wijzigingen naar aanleiding van de internetconsultatie

- De certificatieplicht is gekoppeld aan zogenaamde B-asbesttoepassingen omdat deze meer potentie hebben om te leiden tot een hoge blootstelling. Voor A-toepassingen geldt, dat ook wanneer daarbij zaken verkeerd gaan of wanneer saneringen in risicoklasse 2 vallen, er geen extreem hoge blootstellingen zullen plaatsvinden. Deze toepassingen brengen dus inherent minder risico met zich mee. Dit principe was voor verschillende indieners van reacties op de internetconsultatie niet voldoende duidelijk; daarom zijn paragraaf 2.1 en 2.2 van het algemene deel van de nota van toelichting daarop aangescherpt.
- Ondanks het feit dat A-toepassingen minder inherent risico met zich meebrengen waren er zorgen over de borging van deskundigheid in risicoklasse 2 bij niet-gecertificeerde bedrijven (voorheen mochten die niet in rk2 werken). Daarop is geconstateerd dat het omlaag brengen van de blootstelling in risicoklasse 2 in veel gevallen wel de benodigde vaardigheden vraagt, waarvoor een aanvulling op de al geldende vereisten op het gebied van voorlichting en onderricht uit artikel 4.45a en 4.45b van het Arbobesluit op zijn plaats zou zijn. Om deze reden wordt nu (in artikel 4.48a, tweede lid, onder d) een specifieke bepaling opgenomen waardoor alle bedrijven die in risicoklasse 2 werken passend onderricht aan werknemers moeten verzorgen om deze vaardigheden eigen te maken. Daarbij wordt verplicht om een bewijs van dit onderricht aan werknemers op de arbeidsplaats aanwezig te hebben.
- Dakbeschot is specifiek opgenomen als een B-toepassing, omdat hier onduidelijkheid over bestond (in het oorspronkelijke voorstel zou het in principe ook al zo moeten worden ingedeeld maar dit werd verkeerd geïnterpreteerd).
- Asbesthoudende lijm is ook opgenomen als B-toepassing omdat indieners aangaven dat het verwijderen hiervan tot hoge blootstellingen leidt omdat er niet kan worden ontkomen aan verwijderen met hoogenergetische technieken zoals frezen en schuren; hetgeen op zichzelf ongewenst is en bij andere toepassingen niet noodzakelijk en daarmee niet toegestaan.
- Imitatiemarmer en siersteen worden als specifieke uitzondering benoemd op de asbestcementtoepassingen, waarmee verduidelijkt wordt dat deze niet onder de B toepassingen vallen zoals de andere asbestcementtoepassingen. Dit is géén inhoudelijke verandering. Imitatiemarmer en siersteen bevatten wel asbestcement, maar onderscheiden zich qua materiaal en matrix dusdanig

van de asbestcementoepassingen dat deze niet onder één noemer kunnen worden gebracht. Doordat de A-toepassingen niet specifiek werden benoemd in de regeling werd dit aangebrachte onderscheid niet duidelijk opgemerkt.

- Naast het gebruik van het instrument SMART-ns om de blootstelling vast te stellen waren in de internetconsultatieversie van het ontwerpbesluit in artikel 4.47 twee andere opties opgenomen om dat te doen. In onderdeel b wordt de werkgever de mogelijkheid gegeven om die meting zelf te verrichten of in opdracht te laten verrichten conform een voor dat doel geschikte genormaliseerde meetmethode. In onderdeel c werd voorheen aangegeven dat een andere methode kan worden benut, mits deze gelijkwaardige resultaten oplevert als gebruik van SMART-ns of de zelf verrichte metingen. Onderdeel c is geschrapt en kan alleen nog in uitzonderingsgevallen worden gebruikt d.m.v. een tijdelijke ontheffing.
- De accreditatie van de inspectie-instellingen die eindbeoordelingen na asbestverwijderingen uitvoeren is op een andere manier ingebed in de regelgeving. In de artikelen 4.47b, 4.51a en 4.51b is een grondslag aangebracht voor het stellen van nadere regels aan het bedrijf dat de eindbeoordeling uitvoert waardoor in de Arboregeling de accreditatie-eisen kunnen worden opgenomen. Tevens is in deze artikelen een grondslag aangebracht om extra regels te kunnen stellen aan de eindbeoordeling. In de Arboregeling wordt nu voor de uitvoering verwezen naar de NEN-norm. Dit is nodig om ook voor niet-gecertificeerde bedrijven de NEN-norm voor te schrijven. Voor gecertificeerde bedrijven was dat reeds elders geregeld.
- Op basis van de reactie van Omgevingsdienst NL op de internetconsultatie zijn in het ontwerpbesluit enkele verbeteringen in het Asbestverwijderingsbesluit AVB en het Bbl opgenomen, met het oog op de handhaving van de regels voor particulieren die zelf asbest verwijderen. Hier zat al een onduidelijkheid die met de aanpassingen mogelijk toe zou nemen (desbetreffende regelgeving is de verantwoordelijkheid van I enW resp. BZK).

Datum
11 augustus 2022

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Actie	Informatie
1	Wijziging Arbeidsomstandighedenbesluit	ter accordering	
2	Internetconsultatieverslag	ter accordering	

*Flg bij
akke*

Aan Minister van SZW

TER BESLISSING

Datum
6 september 2022

Bijlage(n)
2

nota

Agendering wijziging Arbobesluit asbest in Ministerraad
16 september 2022

Aanleiding

Op 22 augustus bent u akkoord gegaan met agendering van het ontwerpbesluit tot aanpassing van het Arbeidsomstandighedenbesluit (Arbobesluit) inzake asbest alsmede enkele technische wijzigingen van het Asbestverwijderingsbesluit 2005 en het Besluit bouwwerken leefomgeving (zie de eerdere nota die als bijlage is toegevoegd). Daarna zijn nog enkele kleine wijzigingen doorgevoerd naar aanleiding van de wetgevingstoets en stelselcheck (van BZK in het kader van de Omgevingswet). Het ontwerpbesluit is als hamerstuk aanvaard in de CWIZO van 5 september ter agendering voor de Ministerraad van 16 september.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd akkoord te gaan met agendering van het ontwerpbesluit in de Ministerraad van 16 september. De stukken moeten dan komende vrijdag (9 sept) voor 12 uur worden aangeleverd bij AZ.

Kernpunten

Deze wijziging van het Arbobesluit asbest leidt tot het meer risicogericht maken van de asbestregelgeving, waarbij wetenschappelijke inzichten over asbestrisico's en werkwijzen centraal staan, waarbij regels eenduidig zijn en waarbij ruimte is voor innovatie.

Toelichting

- Na aanvaarding door de Ministerraad kan voorhang plaatsvinden bij de Eerste en Tweede Kamer van de IenW en BZK-delen van het ontwerpbesluit, te weten de wijziging van het Asbestverwijderingsbesluit 2005 en het Besluit bouwwerken leefomgeving. Voor deze besluiten is voorhang van besluitwijzigingen voorgeschreven, voor het Arbobesluit is dat niet het geval. Het wijzigingsbesluit van het Arbobesluit zal ter informatie bij de voorhang worden meegestuurd aan de Kamer voor een compleet beeld van de wijzigingen.
- Het ontwerpbesluit is afgestemd met de Ministeries van IenW en BZK. Er zijn geen geschilpunten meer.
- WBJA is akkoord met het ontwerpbesluit en het aanmeldformulier.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Actie	Informatie
1	Aanbiedingsformulier	Ondertekenen	

2	Ontwerpbesluit	Instemmen met agendering
3	Kopie van eerdere nota	Ter informatie

Datum
6 september 2022

